

Prædiken til 2. juledag

Tirsdag den 26. december 2017 kl. 9.00 i Grindløse og kl.
10.30 i Bogense kirke

Salmer: 118 (- 122) – 129 // 125 – 69 – 103

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: (Gud være lovet...)

Jesus sagde: »Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min fader, som er i himlene. Men den, der fornægter mig over for mennesker, vil jeg også fornægte over for min fader, som er i himlene. Tro ikke, at jeg er kommet for at bringe fred på jorden. Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd. Jeg er kommet for at sætte splid mellem en mand og hans far, en datter og hendes mor, en svigerdatter og hendes svigermor, og en mand får sine husfolk

*til fjender. Den, der elsker far eller mor mere end mig, er mig ikke værd, og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd. Og den, der ikke tager sit kors op og følger mig, er mig ikke værd. Den, der har reddet sit liv, skal miste det, og den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal redde det. Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig. Den, der tager imod en profet, fordi det er en profet, skal få løn som en profet, og den, der tager imod en retfærdig, fordi det er en retfærdig, skal få løn som en retfærdig. Og den, der giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi det er en discipel, sandelig siger jeg jer: Han skal ikke gå glip af sin løn.»
(Matt 10,32-42)*

Amen!

Der er forskel på at forklare og bortforklare!

Når man står med en tekst som den, jeg lige har læst, kunne man godt falde i den grøft at forsøge at bortforklare, hvorfor Matthæus skriver så uforsonligt om Jesus. Men det er nu en gang dét der står: at Jesus om sig selv siger, at han er kommet for at bringe sværd og splid. Så i stedet for at bortforklare, må man prøve at forklare – og det vil jeg gøre ved at henvise til tekstens kontekst; altså sammenhængen med den situation, teksten er blevet til i.

Situationen på den tid, hvor Matthæus skrev sit evangelium, var præget af skel, modsætninger og ufred. Den kristne menighed var ved at forme sig selv, og den samlede sig om budskabet om, at den Jesus, de havde kendt og nu var død, var Messias, Kristus, Guds Søn. Men i de samme kredse, ja på tværs af husholdninger og familier var der jøder, som IKKE ville anerkende Jesus som Messias. Så der var strid i lokalsamfundet, og den strid var Matthæus nødt til at fremhæve, og egentlig legitimere, når han skulle skrive sit evangelium. Den kristne menighed kunne kun få sin

begyndelse ved at lade Jesus ”komme med sværd”, sådan som evangelisten gør i sin fortælling.

Men i dag er der også noget andet, der har med kontekst at gøre, som gør sig gældende. I dag er det ikke kun Anden Juledag; (som jeg sagde i i begyndelsen af gudstjenesten er) det (er) også martyrdag – Skt. Stefans Dag. Så også derfor er der splid, sværd og ufred i vores tekster; ikke mindst i epistelteksten netop om martyren Stefanus.

Martyrier i bogstavelig forstand er meget langt fra vores virkelighed i dag, her i Danmark. Ingen i Danmark eller i vores nabolande bliver forfulgt og dræbt for deres tro. Hvis vi skal tale om martyrier hos os, er det snarere et indre martyrium, der kan komme på tale. Et martyrium forstået på den måde, at man tilsidesætter noget, ofrer noget hos sig selv til fordel for en vigtigere sag - med hvad omkostninger, det nu må have.

Og ikke kun i et "martyriesind" eksisterer splid, sværd og ufred. At være menneske er ind i mellem at være i splid, i konflikt – både med sig selv og andre mennesker. Og Jesu ord falder vel på en måde meget godt i tråd med en moderne parterapeuts råd – der er konflikter, der **skal** ta's for at man overhovedet kan leve sammen!

Men ikke desto mindre, er det da noget af et anti-*jule*budskab Jesus i dag kommer med. Han siger han vil ufred; IKKE fred – til trods for at han som nyfødt blev kaldt fredskonge! Men med de ord, Jesus siger i teksten i dag, fremhæver Matthæus en af de kontraster, der altid vil være i menneskers liv med hinanden – kontrasten mellem fred og ufred. Det er jo ikke sådan at ufreden ophæver freden, men ufreden er der, vi må forholde os til den. I dagligdagen forfalder vi nogen gange til at lægge konflikterne ned i kassen under det låg, der hedder "den konfliktsky fred". Men fred er ikke altid det eneste saliggørende. Der er opgør, der må tages. Opgøret med barnet, der lægger sig på gulvet i supermarkedet og skriger, fordi det ikke må få slik! Opgøret mellem ægtepar, der

trænger til at tale ud om uenigheder og rense luften. Eller det manglende opgør når roen på arbejdspladsen eller i familien er tyk af indestængte følelser, som alle fornemmer, men ingen tør tage hul på, fordi det måske indebærer en atomekspllosion! Men typisk for al denne konfliktskyhed er, at roen slet ikke er der alligevel. Det er en sitrende, ubehagelig følelse at gå på vulkaner, som kan gå i udbrud når som helst. Roen er skrøbelig og alt for dyrt købt, fordi der bindes så mange kræfter i at bevare den. Men den er aldrig værd at bevare i den form – det er bedre at rense luften, det ved vel inderst inde selv de mest konfliktsky mennesker godt..

Men selvfølgelig skal sagen være vigtig, før man tager en konflikt – og sådan har evangelisten Matthæus helt sikkert vurderet situationen i kølvandet på Jesu død. Sagen var vigtig!

- I sit bidrag til evangeliet om Jesus Kristus, måtte han sørge for at definere den kristne menighed og sætte de nødvendige skel. Og derfor fremhæver han de hårde ord, Jesus også har sagt – uanset hvordan de præcis er faldet.

Fredsfyrste bliver Jesus som sagt kaldt – det gør han i teksten af Esajas, jeg læste / der blev læst juleaften. Fred er et af julens vigtige budskaber, og derfor er det beskæmmende at have en martyrdag så tæt på juleaften. Men juleaftens evangelium om det store under, at Gud kom til verden i skikkelse af et lille barn, er nødt til at udfoldes i forkyndelse af, hvad denne Guds menneskeskikkelse og virksomhed på jorden betyder. Og det betyder bl.a at Gud stiller os til ansvar. Gud kom til en verden der nu engang er fuld af kontraster, og her er det ind i mellem nødvendigt at træffe et valg. I det øjeblik Gud viser sig, træder hans modsætning, Djævelen, altså det onde, også frem, og det tvinger os til at vælge side og ikke lade os friste af det, der er båret af ødelæggende kræfter: Som det at være et menneske, der kun kredser om sig selv, som vil være sin egen skaber uden at kigge ud ad og op ad og forstå, at det er der ingen der er. Vi undgår ikke at falde i den faldgrube af og til, men med fortællingen om Guds tilsynekomst i verden og om det han i Jesus sagde og gjorde, afsløres vi i vores selvkredsende foretagender. Når Jesus

bringer sværd, er det for at bruge det til at afsløre det falske og forstillede. Men den hånd, Jesu hånd, der bragte sværd, blev undervejs til en velsignende hånd. For hans kærlighed og fred var trods alt det overordnede ved hans væsen. På grund af hans velsignende hånd, fik vi lov at være dem, vi er... Det var den hånd, der velsignede os i dåben og den, der rækker ud efter synderen i os i nadveren. Amen.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Almægtige Gud, himmelske far!

Vi takker dig for livet, du har givet os og for jorden, du har skabt. Lær os at tage vare på jorden og på livet.

Tak for den kærlighed, du ved din søns fødsel og frelse, har vist os. Hold os julens budskab om fred for øje, men hjælp os til at håndtere den ufred, der også er en del af vores vilkår.

Herre, vor Gud, vi beder dig for dem, der må holde jul med sorg i hjertet, de ensomme, dem der snart skal dø og dem der savneren, de har mistet. Trøst dem og styrk dem, så de får mod og håb trods sorg og smerte.

Vi beder dig for al lovlige myndighed, giv dem indsigt og ansvarsbevidsthed til at forvalte den magt, de har fået.

Bekæmp vold og magtmisbrug. Vær med de udsendte soldater, der slås i verdens brændpunkter. Lad der blive fred i voldelige og urolige områder.

Kære Gud, vi beder også for vores familie, venner og alle dem, vi er forbundet med. Velsign og bevar os, og værn os imod ulykke og pludselige dødsfald.

Vær med menigheden Bogense og alle
menigheder. Lad dit Ord have frit løb i vores kirke til glæde,
håb og trøst. Vær med vores dronning og hele kongehuset. Giv
dem og os alle nåde, fred og velsignelse og efter vores liv den
evige salighed og hvile.
Amen.

Velkomst til 2. juledag

Velkommen til gudstjeneste i dag, 2. juledag. Det er en hel anden slags bibeltekster, vi har at gøre med i dag sammenlignet med i går og forgårs – Både juleaften og juledag kaldes Jesus i den gammeltestamentlige læsning for "Fredsfyrste". Og i dag, skal vi i evangelielæsningen høre Jesus omtale sig selv som det modsatte! Som en, der vil bringe splid og ufred!

Og det er jo sådan det er: modsætninger og paradokser er der både i evangeliet og i det liv, evangeliet netop taler ind i.

Juletid eller ej.

At det i dag også er matyren Sankt Stefans dag vil tydeligt fremgå af epistellæsningen fra Apostlenes Gerninger om lidt – og matyriedagen kommer jeg også ind på i prædiken